N°. 61. 1861.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 21 Mei.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is *f* 3, franco per post *f* 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels *f* 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van maandag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 20 mei.

Vervolg van het overzigt van het verslag over den toestand dezer gemeente in 1860.

Gesticht no. 3, burgerweeshuis, bevindt zich eveneens in eenen gunstigen toestand.

De kosten tot daarstelling van een stoomtoestel tot spijsbereiding zijn dit jaar geheel kunnen worden afbetaald. Hoezeer dit niet die voordeelen aanbrengt, welke men er zich van had voorgesteld, zoo is het onbetwistbaar, dat de spijzen op den duur er beter op worden toebereid. Het ware te wenschen, dat het ook konde benuttigd worden voor de waschinrigting, waartoe voldoend vermogen schijnt aanwezig te zijn, doch de verwijderde ligging van het waschhuis belet dit.

De aan het gesticht verbonden apotheek blijft gunstig werken.

De bevolking van het weeshuis telde 90 kinderen, waarvan 44 burger- en 26 armen-weezen, benevens 20 weezen voor bijzondere rekening. Buiten het gesticht werden er 2 bij particulieren uitbesteed.

Het voormalig Werkhuis is tot op den 18 augustus in gebruik gebleven voor de school van kinderen van onvermogenden, terwijl het, zoo als wij reeds boven aanmerkten, den 1 julij door de epileptische lijders was verlaten.

Wanneer gevolg wordt gegeven aan de bestaande plannen tot daarstelling van een nieuw gasthuis daar ter plaatse, zal dit gesticht, althans voor een gedeelte, moeten worden afgebroken. Als eigendom der armenweezen is de som, waarop het zal worden gewaardeerd, bestemd om ten dienste van het armweeshuis te worden aangewend.

De commissie tot uitdeeling van spijs aan minvermogenden kon over eene som van f 3562 beschikken, zijnde, na aftrek van de kosten voor brandstoffen en het loon van de koks, voor f 3330, in geldswaarde aan levensmiddelen verstrekt.

De Vereeniging tot het bezoeken der armen bleef even als zoo vele instellingen van philantropische strekking nuttig werkzaam. Het verslag behelst daaromtrent geene belangwekkende bijzonderheden; trouwens de belangrijkste dier inrigtingen geven zelve jaarlijks uitvoerige verslagen in het licht.

De bedrijvigheid in de bank van leening is weder toegenomen.

Op 31 december 1860 bleven onafgelost 13057 panden, vertegenwoordigende f 40,586,75. Er bestond een goed slot van f 442,69 doch er is thans nog aan nadeeligesloten van 1855—1857 in te winnen f 2563,48

De toestand der spaarbank over 1860 bleef voortdurend gunstig.

Volgens het door bestuurders als gewoonlijk uitgebragt jaarrapport bedroeg het kapitaal ult. december f 133,504,94½, zoo aan effecten werkelijke schuld, met de daarop te goed zijnde intressen, als aan schuldbekentenissen ten laste van de hulpbank, en aan kontanten.

De lasten, zijnde het aan de gezamenlijke deelhebbers verschuldigde, daar tegenoverstellende, tot een bedrag van f 97,069,50, dan blijkt daaruit, dat er eene meerdere kapitaalwaarde van f 36,435,44½ bestaat, zijnde iets minder dan in het vorig jaar, doch daar zulks alleen afhangt van den koers der effecten op het oogenblik dezer berekening, zoo kan dit geenen invloed *uitoefenen op de meerdere of mindere soliditeit der inrigting.*

Het getal deelhebbers bedroeg op het einde van 1860 het cijfer van 984, of 11 meer dan op gelijk tijdstip in 1859, terwijl er 110 nieuwe rekeningen geopend werden.

De hulpbank blijft voortdurend, als hulpverschaffend middel bij de kleine bedrijven, voor deze gemeente hoogst belangrijk te achten.

Uit het door haar uitgegeven en aan burgemeester en wethouders medegedeeld jaarverslag blijkt, dat het aantal voorschotten op acten van pensioen weder vermeerderde en klom tot 65, of 28 meer dan in 1859, uitmakende eene som van f 1644, ten behoeve van 21 verschillende personen. De voorschotten bij borgstelling namen eveneens toe en bedroegen 402 in getal, verstrekt aan 311 personen, tot eene som van f 20,740, waaronder aan 89 personen tweemaal, aan één driemaal, terwijl 66 personen zich voor het eerst aanmeldden. Onder deze voorschotten zijn er 12 begrepen die, tot een gelijk bedrag van f 1000, aan 10 personen, buiten Middelburg wonende, werden verstrekt.

Het totaal voorschotten te zamen nemende en die vergelijkende met de cijfers van het voorgaande jaar, dan komen *tot het resultaat, dat in het geheel een bedrag van f 2463* meer is uitgeleend en het getal der personen met 11 en dat der voorschotten met 89 is vermeerderd.

Er hadden 125 aflossingen plaats; de aanmaningen bedroegen 94 voor den eersten en 22 voor den tweeden keer, alzoo niet meer dan in 1859; 5 opvorderingen van kapitaal en rente geschiedden van de leeners en 13 van de borgen, door welke laatsten eene som van f 417,32½ werd betaald, tegen f 512,25 in het vorig jaar, waarin alzoo vooruitgang zigtbaar is.

Het in 1821 opgerigte Algemeen weduwen- en weezenfonds voor gemeente-ambtenaren en bedienden onderging eene wijziging.

De bezittingen van het fonds, behalve de voor 1860 tot aankoop *van effecten bestemde gelden, zijn geklommen tot* f 71,700 2½ pct. en f 1250 3 pct. inschrijving nationale schuld, terwijl de uit te keeren toelagen, behalve uit de renten dezer gelden, uitsluitend uit de verpligtend gestelde contributien bestreden worden en alzoo geen vast cijfer bedragen.

Op het einde des jaars telde het 144 deelhebbers en 36 trekkenden, aan welke laatsten aan toelage f 2938,91 is uitgekeerd.

Omtrent de begrafenis- en ziekenbussen is niets bijzonders vermeld.

De openbare rust en veiligheid binnen deze gemeente werden op geenerlei wijze verstoord, terwijl voor de naleving der policie-verordeningen met zorg gewaakt werd.

De in november gehouden schouwing der vloedplanken, waarbij het gebleken is, dat niet aan alle vereischten werd voldaan, heeft eene herschouwing ten gevolge gehad, zoo dat thans alle woningen langs de kaden, waar zulks noodig is, van *goed ingerigte en doelmatige vloedplanken voorzien zijn.*

Het vroeger bestaan hebbende plan om, met het oog op de verordening op het loslopen en schutten van vee, eene schutskooi te plaatsen aan het einde van den Winterstraat, is vervallen door het afbreken van de bouwvallige kalkloods naast het huis van arrest, uit welker afbraak aldaar bij het quarantaine stal een gebouwtje ingerigt is, om tot schutskooi te dienen.

De brandbluschmiddelen zijn en worden in voldoenden staat gehouden. Men heeft daarvan dit jaar geen gebruik behoeven te maken, alzoo de gemeente voor brand gespaard bleef.

De met 1858 ingevoerde nieuwe verordening op de brand*weer geeft tot geene bezwaren aanleiding. Voor 1860 werden* 85 personen voor de loting ingeschreven. Het gewoon contingent bedroeg 35, het buitengewoon 32. Van de ligting 1860 zijn de nommers 45 tot 85 tijdelijk van de dienst bij de spuiten vrijgesteld. Daarentegen werden 33 bedienden der ligting van 1809 wegens vijftigjarigen ouderdom ontslagen.

Omtrent de gasverlichting behelst het verslag het volgende: De straatverlichting met gas laat voortdurend veel te wenschen over. Scheen in de zomermaanden, ten gevolge van minder gasverbruik, de voorraad gas voldoende om in de behoefte op eene eenigzins behoorlijke wijze te voorzien, in het voor- en najaar werden verscheidene lantarens op sommige punten der stad, hoofdzakelijk aan hare uiteinden, niet brandende bevonden; bij anderen was de vlam zoo zwak, dat het bijna met niet branden kon worden gelijk gesteld, of minstens slechts eene halve verlichting daarstelde. Nu en dan gingen enkelen vóór den bepaalden tijd van zelf uit, of werden anderen eerst na dien tijd aangestoken bevonden, hetgeen ons noodzaakte, overeenkomstig art. 18 van het contract, achter*eenvolgens f 339 aan boeten op te leggen.*

Daar het ons uit een herhaaldelijk ingesteld onderzoek was gebleken, dat in onderscheidene hoofdpunten geheel van het contract werd afgeweken en de concessionarissen zich beriepen, wel niet op de uitdrukkelijke goedkeuring van den gemeenteraad, maar toch op diens medeweten en oogluikende toelating, zoo hebben wij deze aangelegenheid bij die vergadering gemeend ter sprake te moeten brengen. Hiertoe werden wij te eerder genoopt door een bij ons ingekomen adres van 49 gasverbruikers in deze gemeente, houdende klagten zoo over de kwaliteit van het gas, als over den door hen betaald wordenden prijs, welke hun in vergelijking met dien in zoo vele andere steden te hoog voorkwam.

Op het einde des jaars was ten deze nog geene nadere beschikking genomen.

Gedurende 1860 zijn in het huis van bewaring opgenomen 164 personen, te weten 136 mannen en 28 vrouwen. Den laatsten december waren aldaar aanwezig 74 personen, namelijk 57 van het mannelijk en 17 van het vrouwelijk geslacht.

De toestand van den landbouw over 1860 kan, in het algemeen, niet zeer gunstig genoemd worden. Aangezien hij in deze gemeente van weinig omvang is, bepalen burgemeester en wethouders zich slechts tot eenige statistieke opgaven.

Even als de aan Middelburg toebehoorende jagt is ook de visscherij in de stads-vesten, Mannezee en Katmansboogaard *voortdurend verpacht. Daarbij is thans nog gekomen het regt* van bevisschen van de zoogenaamde beemsloot, loopende van de heul aan den nieuwlandschen straatweg regt langs de nieuwe haven, tot aan het einde van Middelburgs grondgebied bij Kleverskerke, thans voor het eerst verpacht, en wel voor f 10 's jaars. (Wordt vervolgd.)

Gisteren voormiddag heeft hier een treurig voorval plaats gehad. Een 10jarig meisje, met hare ouders op het Molenwater alhier wonende, werd naar de zoogenaamde Nieuwehuizen gezonden om water en vuur te halen.

Daarmede naar hare woning terug keerende, vatte haar kleedje plotseling vlam, en vóór dat haar eenige doeltreffende hulp *kon verleend worden, was zij in zoo hevige mate gebrand* dat zij, naar het gasthuis overgebragt zijnde, reeds aan de gevolgen is overleden.

* Bij de zaturdag te Veere plaats gehad hebbende opening van stembriefjes voor de verkiezing van een lid van den gemeenteraad, in plaats van den heer P. R. van Visvliet, naar elders vertrokken, bleek dat de heer mr. J. Snijder, burgemeester dier gemeente, als zoodanig is verkozen met 22 van de 24 uitgebragte stemmen.

Jl. donderdag is aan de hoogeschool te Utrecht bevorderd tot meester in de beide regten, jhr. L. van Citters, geboren te Middelburg, na verdediging van theses juridicae inauguralis.

De gemeenteraad alhier zal op woensdag aanstaande, des namiddags ten half twee ure, eene openbare zitting houden, waarin de volgende onderwerpen zullen behandeld worden: missive gedeputeerde staten goedkeuring raadsbesluiten; idem nopens de regeling van het armwezen in deze gemeente; idem burgerlijk armbestuur, voordragt gemeente-geneesheer; adres van S. M. Jekeling, om eene gratificatie; voorstel burgemeester en wethouders, wijziging uitgifte in erfpacht van gemeen*tegrond voor de stoomhoutzagerij.*

* Met opzigt tot de tentoonstelling van schilderijen en kunstwerken, die te 's Gravenhage geopend is, schrijft men ons van daar het volgende:

De schoone en de leelijke kunsten zijn thans te gelijker tijd in onze stad vertegenwoordigd: de eerste door de tentoonstelling, de laatste door de kermis. Ik zal de ruimte uwer kolommen niet in beslag nemen voor de kermis, die niet alleen u weinig belangstelling zal inboezemen, maar zich ook door niets bijzonders onderscheidt, dat eenige vermelding zou verdienen. Ik bepaal mij dus uitsluitend tot de tentoonstelling, die eene der schoonste is welke wij tot nog toe hebben gehad.

De meeste stukken zijn verre boven het middelmatige; men treft vele meesterstukken aan, en zoo ik bepaald slechte moest aanwijzen, zou ik er slechts een paar kunnen aanduiden, die ik echter bescheidenheidshalve maar niet zal noemen.

De geheele tentoonstelling bevat 564 nommers. Die alle te beschrijven en te beoordeelen, zou nutteloos en bij het bestek, dat uw blad daarvoor kan afzonderen, onmogelijk zijn. Ik zal dus eene keus moeten doen.

Vooraf wil ik meer bijzonder een woord spreken over het aandeel uwer stadgenooten aan de tentoonstelling. De heer C. Kimmel te Middelburg leverde onder no. 247 een geldersch landschap aan de grenzen, bij winter en middagzon. Hoezeer ik de zalen verscheidene malen doorloopen heb, moet ik tot mijn leedwezen bekennen, dat ik dit stuk nergens heb kunnen vinden; vermoedelijk hangt het zoo hoog, dat mijn blik het niet heeft kunnen bereiken. Die plaatsing van de schilderijen *is een altijddurend kruis van de schilders en de commissien;* hangt de een goed, dan hangt de andere noodwendig slecht, en geeft men dien laatsten eene goede plaats, dan heeft de eerste zich weder te beklagen. In de laatste jaren heeft men daarop uitgevonden, de schilderijen met tusschenruimten van eenige dagen telkens van plaats te doen verwisselen, zoo dat aldus de rekening weder min of meer vereffend wordt. De dorpstoren, geldersch landschap (346), door den heer J. Pelgrom, leeraar aan de teekenakademie te Middelburg, is een zeer verdienstelijk stuk, waarin een pittoreske, harmonische toon heerscht, terwijl de lucht en het gebladerte uitmuntend bewerkt zijn, en de lichteffecten over het korenveld en den grond allen lof verdienen. De dorpstoren echter, die zijn naam aan het stuk heeft moeten geven, beslaat daarop slechts eene zeer ondergeschikte plaats, daar men hem alleen flaauwelijk in het verschiet ziet, en veeleer de goed geschilderde *jager met zijne honden op den voorgrond de aan*dacht trekt. Dit evenwel ontneemt aan de verdienste van het stuk niets. Ook van den heer J. F. Schutz, te Middelburg, die twee stukken inzond, konden wij no. 453, schipbreukelingen bij ondergaande zon, nergens vinden; no. 452, een zeegezigt, heeft daarentegen eene vrij goede plaats bekomen en verdient

die wel; eenige meerdere doorschijnendheid in het water zou echter de verdiensten van dit kunstwerk nog verhoogd hebben.

Adolf Dillens, te Brussel, koos zijne onderwerpen uit het zeeuwsche boerenleven. Een wintergezigt op het goessche kanaal (118) vertoont op het ijs van den voorgrond eene slede, door een sierlijk opgetuigd paard getrokken en door een boer in zijn nationaal kostuum bestuurd; eene evenzeer in feestgewaad gedoschte boerin zit met haar kind in die slede en beschouwt het gewoel op het ijs, dat met schaatsenrijders, wandelaars enz. bedekt is. Het koloriet van dit stuk is wel wat hard, doch overigens niet onbehagelijk. De zelfde gebreken en verdiensten zijn eigen aan een ander stuk van dien zelfden schilder (119), dat den eenigzins duisteren titel „Malice et naïveté" draagt, waarom die dan ook door de commissie der tentoonstelling niet vertaald, maar in het oorspronkelijke in den catalogus opgenomen is. Het hier voorgestelde tafereel schijnt, naar de kostumen te oordeelen, ook aan Zeeland ontleend te zijn. In een boeren-binnenhuis zit een teruggekeerd zeeman aan eene tafel tegenover eene boerendeerne en doet haar met opgeheven vinger een verhaal, terwijl een ander meisje tegen een venster en aan den ingang der kamer een jonge boer tegen den deurpost leunt. Waar zit nu de „malice" en waar de „naïveté"? Vermoedelijk zullen ook anderen er naar moeten raden.

Onder de landschappen vinden wij een gezigt op Domburg, bij betrokken lucht, door H. D. Kruseman van Elten, te Amsterdam, een zeer verdienstelijk en schilderachtig stuk.

Het vak der historie-schilderkunst is niet talrijk, doch goed vertegenwoordigd. Naar omvang en uitvoering komt daarbij de eerste plaats toe aan no. 411, de verdediging van Doornik, door de prinses van Epinoy, in 1581, door Joseph van Severdonck. Dit stuk, eigendom van het belgische gouvernement, is het grootste doek op deze tentoonstelling. De figuren zijn meer dan levensgroot, en met de grootste kracht en zuiverheid in breede trekken, gelijk bij zulke afmetingen past, geschilderd. De prinses, voorgesteld als eene schoone, jeugdige vrouw, in een geel gewaad, bestijgt met den degen in de opgeheven vuist, den hoogsten top der wallen en voert met edele houding en een gelaat, waaruit de geestdrift spreekt, hare troepen tegen den vijand aan, die de bres beklimt en reeds teruggeslagen wordt door eenige krijgslieden aan hare voeten.

Wie kent niet de treurige geschiedenis van Francesca di Rimini? Francesca, door dwang gehuwd aan Lanciotto, heer van Rimini, die even onaangenaam van uiterlijk als van karakter was, had reeds te voren liefde opgevat voor zijn broeder Paolo. Doch beider omgang was van korten duur. Zij werden, terwijl zij de liefdesavonturen van Lancelot zaten te lezen en in een onvoorzigtig oogenblik een kus op elkanders lippen drukten, door den echtgenoot overvallen en doorstoken. Van oudsher is dit een geliefd onderwerp voor dichters en schilders geweest, van Dante af, die het treurige onderwerp in het vijfde boek zijner Hel bezongen heeft, tot op T. S. Cool, thans te Antwerpen, die onder no. 75 een verdienstelijk stuk heeft ten toon gesteld, Francesca en Paolo voorstellende op het oogenblik dat de lezing van het verhaal hen tot den onvoorzigtigen kus heeft verlokt, terwijl Lanciotto, vermoedende wat er voorviel, met den dolk in de hand tusschen het voorhangsel der deur te voorschijn treedt. De schilder van de Atala, die eenige jaren geleden werd ten toon gesteld, heeft ook weder hier, vooral in het gelaat van Francesca getoond, hoe zeer poëtische opvatting hem eigen is. De toon van het geheele tafereel is stil en ernstig, gelijk aan dit onderwerp voegt.

Minder geschiktheid om te boeijen dan de overige bezit de kapitale schilderij van Virginie Bovie, Beeldstormers in de hoofdkerk van Antwerpen in 1566 (no. 62.) De figuren zijn forsch geteekend, doch het koloriet is eentoonig en somber. Ook dit stuk is een eigendom van het belgische gouvernement.

Van A. van Pelt (347) vinden wij hier de Gevangenneming van Johannes Faber, protestantsch leeraar ten tijde der vervolging in Frankrijk, in 1556. De teekening en ordonnantie is goed, zoo als men dat van dezen schilder verwachten kan, en met genoegen zagen wij hier een beter, harmonischer en levendiger koloriet dan in zijne vroegere stukken, die, hoe verdienstelijk ook van vinding en teekening, het oog zelden streelden, ja veeleer onaangenaam aandeden.

Mevrouw Buat ten huize van Jan de Witt genade voor haar echtgenoot afsmeekende (wie de geschiedenis niet kent, leze van Lenneps Elizabeth Musch), door H. Hollander Cz. (209), Jeanne Darc, het wonderdadige zwaard van Fierbois verbrekende, waarmede zij losbandige soldaten geslagen had, door J. van Lerius, professor aan de schilderakademie te Antwerpen (292), en Karel IX en Catharina (de catalogus zegt Maria) de Medicis, door J. Spoel (418), zijn stukken wier onderwerpen aan de geschiedenis ontleend en op eene verdienstelijke wijze uitgewerkt zijn, doch uit welke geen denkbeeld spreekt dat den beschouwer tot in de ziel dringt of als het ware een nieuwen gezigtskring opent. Het meest van die eigenschap vinden wij in de laatstgenoemde schilderij; Catharina de Medicis staat in dreigende houding voor haren zoon, den koning, en spoort hem door verwijten aan, om zijne onzekerheid af te schudden en het zijne tot de uitroeijing zijner protestantsche landgenooten bij te dragen; op het gelaat van den op een stoel gezeten koning strijden onzekerheid en vrees, willen en niet-willen om den voorrang, en de inwendige kamp spreekt uit blik en houding. De ordonnantie van dit tafereel is echter niet aangenaam voor het oog.

Een proefje van, ik zou bijna zeggen middeneeuwsche schilderkunst — in den goeden zin — vinden wij in De rampzalige tijding, door Joseph Lies te Antwerpen (297.) Eene edelvrouw komt van de trappen van haar bergkasteel een page te gemoet, die, onder geleide van een oud krijgsman, haar het zwaard van haren op het slagveld gesneuvelden man komt terug brengen. Ordonnantie, teekening en koloriet, herinneren in eene sterke mate aan de oude duitsche school van Albrecht Durer en zijne volgelingen, die blijkbaar eene hoofdstudie van den schilder van dit stuk heeft uitgemaakt. Hij is daarin ook zeer goed geslaagd; het geheel maakt, hoewel een vreemden, geenszins een onaangenamen indruk, en de uitdrukking der gemoedsaandoeningen op de gelaatstrekken, is uitmuntend. Ofschoon dit stuk eigenlijk niet tot de historie-schilderkunst behoort, sluit het zich daar door verschillende eigenschappen naauw bij aan, zoodat ik meende het hier te moeten vermelden.

Ook onze beroemde P. van Schendel koos tot zijn onderwerp eene bladzijde uit de geschiedenis des vaderlands, ten jare 1573. Steven van den Berg, weleer raad en rentmeester der eigendommen van den prins van Oranje, was door de spanjaarden, na de inneming van Breda, in zijn ambt bevestigd. Zijne dochter Anna trok de aandacht van een spaanschen officier, met name Francisco, die haar vruchteloos ten huwelijk verzocht, en haar daarop uit wraakzucht een brief in handen speelde, die bewijzen van verraad moest heeten te bevatten. Geregtsdienaars, daarvan verwittigd, drongen bij van den Bergh in huis en vonden het gewaande bewijs van verraad.

De schilder heeft het oogenblik gekozen, waarop vader en dochter dien brief ontvangen en gelezen hebben. Het is avond en het licht der kaars beschijnt in verschillende graden den aan de tafel gezeten vader, de dochter die op zijn schouder leunt en de voorwerpen in het vertrek. Niet alleen dat van Schendel de geheimen der lichteffecten in alle vertakkingen bespied heeft, maar hij is te gelijker tijd een uitmuntend figurenschilder en een meester in de penseelsbehandeling. Het hier bedoelde stuk dat van tamelijk groote afmetingen is, levert het gelukkige bewijs van dat veelzijdige talent. Het ideale gelaat der dochter en het eerwaardig gezigt van den vader, beiden van de diepste zielsaandoeningen getuigende, zijn bewonderenswaardig schoon.

Het minst gelukkig geslaagde historiestuk is, dunkt mij, no. 545, Arnoud en Adolf van Gelder in 1465, door J. B. Wittkamp, te Antwerpen, wiens verdiensten overigens bekend genoeg zijn. Niemand zal wel onkundig zijn van de hier tot onderwerp gekozene episode: de ontaarde Adolf, die zijn vader Arnoud, hertog van Gelderland, gevangen nam, en hem bij nacht half ontkleed, over het ijs naar den kerker voerde. Men ziet op dit kapitale doek den ongelukkigen vader met ontbloote voeten en beenen, door de felle koude verstijfd, op het ijs nedergezonken, terwijl zijn zoon, in wapenrusting te paard gezeten, het aanschouwt; een krijgsman vergezelt hen. De ordonnantie is zeer opeen gedrongen, de teekening is zwaar, het koloriet hard en te gelijker tijd fletsch.

Van het genre vindt men vele zeer gelukkige proeven op deze tentoonstelling, die echter voor het grootste gedeelte hunne waarde meer aan de uitvoering dan aan de gedachte ontleenen. Het is echter bekend, dat de werken van David Bles in die beide opzigten uitmunten. Men vindt hier onder anderen van hem Liefhebbersmuziek (43); eenige heeren in het kostuum van het midden der vorige eeuw hebben eene vriendschappelijke bijeenkomst en bespelen met veel ijver verschillende instrumenten; dat de wil echter beter is dan de daad mag men afleiden uit het overhaast vertrek van een lid uit het gezelschap, die met de viool onder den arm en de hand tegen het oor naar de deur gaat; uit den toestand van het gezelschap is dan ook wel op te maken, dat er eenige dissonanten door het concert loopen, want een muzieklessenaar is omgevallen, een der executanten verzuimt zijne partij om eene meid te wenken dat zij hem de flesch zal aangeven, en een jong meisje, aan het spinet gezeten, vergeet de toetsen aan te slaan, daar zij te druk bezig is met het tot zich trekken van een lint, dat hond en kat, ijverig tegen elkander blazende, trachten te bemeesteren. Ten overvloede draagt een der liefhebbers, wien de geestdrift op het gelaat te lezen staat, laarzen met sporen, waarmede hij vermoedelijk de maat trapt, want een zijner voeten rust op een bankje, welligt opdat de spoor beter zou kunnen rinkelen.

Het verboden romannetje (44), van den zelfden schilder, stelt een meisje voor, dat, aan de piano gezeten, een boekje haastig in een laadje wegbergt, daar eene andere zuster oprijst om eens te komen zien, welke soort van studien zij eigenlijk waarneemt. Dit doek, even meesterlijk gepenseeld als het vorige, staat daarbij achter wat de gedachte betreft.

Deze vinden wij in eene gelukkige mate in de drie bescheidene werken van Maurits Leon te Amsterdam, die elk slechts éénе figuur bevatten, doch waaruit gevoel en gedachte spreekt; het zijn 289, het orgel, 290, de ongelukkige muzikante, en 291 Broodzorg, vooral deze beide laatsten trekken aan. In 290 aanschouwt men eene dier ongelukkige vrouwen, die met de guitare langs de straten in haar onderhoud trachten te voorzien; treurig en verlaten staat zij bij een muur, over het verledene of de toekomst te denken. De broodzorg, in 291, wordt veraanschouwelijkt door eene blijkbaar fatsoenlijke, doch behoeftige vrouw, die voor een geringen bakkerswinkel haar geld staat na te tellen, in de hoop dat het toereikend zal zijn. Indien de heer Leon zich een sprekender en pittoresker koloriet eigen maakt, gelooven wij veel van hem te kunnen verwachten.

Zoo wij in geene uitvoerige beschouwingen hunnen treden, maken wij in dit vak echter gaarne loffelijke melding van 77, de vrouw van den schilder, door J. Correns te Antwerpen, 101, het kaartspel, door J. J. M. Damschröder, te Amsterdam, 104, het huisgezin van den portier, door Ferdinand Delauwere, te St. Josse ten Noode, 241, wintervermaak (kinderen die op de sneeuw spelen en buitelen), door Mari ten Kate, 392, het plunderen van een wapensmidswinkel in de eerste helft der zeventiende eeuw, door H. Scheeres te 's Gravenhage, 497, de kindervriend (een oud dorpsmuziekant, die voor eenige kinderen op de viool speelt), door Elchanon Verveer, te 's Gravenhage; enz.

Geene nederlandsche tentoonstelling is denkbaar zonder eene overmaat van landschappen, en ook de 's gravenhaagsche maakt daarop geene uitzondering, doch ik voeg er dadelijk bij dat zij onze schilderschool eer aan doen. Zoowel die, waarop nederlandsche streken tot onderwerp zijn genomen, als die welke ons romantische bergpassen, trotsche rotstafereelen of donkere wouden uit andere landen voorstellen, bijna alle onderscheiden zich door goede opvatting en zorgvuldige uitvoering. In verscheidene merkt men ook eene afwijking van de realistische rigting op, welke buitenlandsche kunstkenners aan onze landschapschool verwijten, en een streven naar het ideale, eene navolging niet blootelijk van de natuur, maar van de schoone natuur en eene veredeling der natuurlijke vormen.

Kruseman van Elten, wiens gezigt op Domburg wij reeds hierboven vermeldden, gaf twee dergelijke geïdealiseerde natuurtafereelen in 265, morgenstond aan den Rijn, en 266, een hollandsch landschap. Op het eerste, een uitgestrekt vergezigt langs den breeden Rijn, waarop de plegtige stilte van den morgen rust, breekt een lichtstraal door de eenigzins benevelde lucht en tint geboomte en water met een zilveren gloed. Het andere stelt een dier gezigten voor, gelijk wij ze honderdmalen meenen gezien te hebben; eene tamelijk breede sloot of vaart, met weiland aan de eene en een gordijn van geboomte aan de andere zijde. Zonder forcering van koloriet, door de eenvoudigste middelen, heeft de kunstenaar in dit stille tafereel eene geheimzinnige kracht weten te leggen, die allerlei poëtische denkbeelden voor den geest roept. De zelfde eigenschappen versierden het hollandsch landschap (306), door J. J. van der Maaten.

Twee landschappen door J. G. Hans, te 's Gravenhage, 175, zonsondergang nabij Grenoble, en 176, gezigt aan het meer van Brienz, trekken de aandacht door den localen en te gelijk dichterlijken toon, die er in heerscht, vooral het eerste. Noorweegsche fjorden, die sedert de uitgaven van Kellers Zomer in het noorden hier beter bekend zijn dan vroeger, werden ons afgebeeld door H. Herzog (195) en H. Leu (293), beiden te Dusseldorp, en een zweedsch landschap (332) door Axel Nordgren, mede te Dusseldorp. Indische landschappen zijn op deze tentoonstelling geleverd door J. D. van Herwerden, te 's Gravenhage, gezigt op de vlakte van Trenggolek in de residentie Kediri (189); en A. Salm, te Voorburg, eene badplaats in de residentie Passaroean (388) en een gezigt aan de rivier de Solo op Java (389). De uitvoering is goed, doch het karakter dier landschappen schijnt niet veel van dat van natuurtafereelen uit andere vreemde landen te verschillen.

Gelijk te verwachten was, maken de hollandsche en geldersche landschappen de meerderheid uit. Alle getuigen van vlijtige studie en zijn dikwijls door groote verdiensten gekenmerkt. Ik wil echter liever in geene opsomming treden, daar ik dan een groot gedeelte der namen uit den catalogus achter elkander zou moeten overschrijven.

De stadsgezigten zijn meerendeels ware juweelen van kunst, en wij vermelden daarvan met wezenlijk genoegen twee gezigten in Neurenberg (239 en 240), door K. Karsen te Amsterdam; een gezigt in Asmanshausen en een stadsgezigt uit eene ongenoemde plaats (280 en 281), door Charles Leichert te Amsterdam; eene oude arabische watermolen in het zuiden van Spanje (55) en de romeinsche poort aan den Guadalquivir te Cordova (56) door J. Bossuet, professor te Brussel; gezigten te Amsterdam, 's Hertogenbosch en 's Gravenhage (491, 492 en 493), door S. L. Verveer, te 's Gravenhage, enz.

De stillevens zijn niet zoo talrijk als gewoonlijk, en blijven even als de bloem- en vruchtenstukken in het algemeen beneden het peil van hetgeen men in die vakken gewoon was op vroegere tentoonstellingen te zien. Hiermede wil ik echter geenszins te kennen geven, dat er niet zeer verdienstelijke stukken onder zijn; het tegendeel is waar; doch wij zijn sinds jaren aan zoo veel schoons gewoon geweest, dat het geene verwondering behoeft te baren, dat wij veeleischend worden.

Van de stukken, waarop slechts ééne figuur voorkomt, meen ik dat de palm van teekening, ordonnantie en penseelsbehandeling niet betwist kan worden, aan de schilderij van Philip Koelman, te 's Gravenhage, eene met vruchten ter markt gaande jonge vrouw van Alerto in Italie (257). Ofschoon de houding dier jonge boerin, welke eene mand met zuidelijke vruchten op het hoofd torscht, wel eenigzins stijf schijnt, kan dit des niettemin eene getrouwe navolging der natuur zijn. Doch overigens is de toon van dit stuk, met zijn blaauwen italiaanschen hemel en zijn romantisch verschiet, zoo harmonisch, de uitvoering zoo zorgvuldig en sierlijk, dat weinige schilderijen der tentoonstelling daarmede in vergelijking kunnen komen. Breeder geschilderd, maar dan ook op veel grooter schaal is de Rebecca (357) van J. Portaels, te Brussel, dat echter even goed elken anderen naam kon dragen. Ook S. M. Schmidt Crans legt veel talent aan den dag in no. 81, Verlaten, eene bijna levensgroote vrouw die met haar kind tegen den muur leunt; als goed teekenaar was hij reeds bekend.

Portretten zijn er weinige; van H. A. de Bloeme vindt men het portret van den voormaligen gouverneur-generaal Duymaer van Twist; van C. L. Loder het portret van den minister van oorlog de Casembroot, enz.

Met dit vlugtige overzigt van het vele, dat de tentoonstelling ons biedt, meen ik te kunnen volstaan. Andere bladen, die meer ruimte te hunner beschikking hebben of zich meer bijzonder met kunstzaken bezig houden, zullen niet nalaten uitvoerige beoordeelingen te leveren.

Uit eene door de Staatscourant bekend gemaakte opgaaf van de ontvangsten en uitgaven der te Heusden gevestigde commissie tot ondersteuning van noodlijdenden door den water- en ijsvloed blijkt, dat hare ontvangsten van 8 januarij tot 7 mei jl. hebben bedragen f 8557,70, en de uitgaven f 7,102,77½ zoo dat er een batig saldo van f 1454,72½ was, waarvan f 1300 aan den minister van binnenlandsche zaken is ter hand gesteld, en de overblijvende f 154,72½ door de commissie ter nadere verantwoording in kas is gehouden. Voor verwarming en licht heeft de commissie f 610,18 uitgegeven; voor voeding f 3386,32, voor kleeding en ligging f 1145,10; voor belooning aan dag- en nachtwachten f 246,46; voor verpleging van zieken en begrafenis-kosten f 1257,78; voor onderwijs f 64,50; voor onkosten van verschillenden aard f 298,88½; voor aankoop van materieel f 93,70.

Bij de Staatscourant van zaturdag is het laatste gedeelte van de lijst der nommers van de groote loterij ten voordeele der noodlijdenden door den watervloed, gevoegd, waarop prijzen zijn gevallen. Dit gedeelte (een half vel) loopt van de nos. 197353 tot 217989 en bevat voorts eene errata van verschei- dene nommers van loten en prijzen.

Volgens de aankondiging der commissie zullen van af 23 dezer de prijzen kunnen worden afgehaald.

De eerste kamer der staten generaal zal woensdag namiddag ten twee ure hare werkzaamheden hervatten, zij is sedert 29 december 1860 niet vergaderd geweest.

Ten gevolge der benoeming van jhr. mr. W. M. de Brauw, tot officier van justitie bij de arrondissements regtbank te 's Gravenhage, houdt die heer op lid van de tweede kamer der staten generaal te zijn en moet hij zich aan eene herkiezing in het hoofdkiesdistrict Gouda onderwerpen.

Na de bevordering te Groningen, honoris causa, van dr. A. Pierson, tot doctor in de letteren en bespiegelende wijsbegeerte, verwacht men aldaar dat den heer Pierson het vacerend professoraat in de philosophie aan de groninger hoogeschool zal worden opgedragen. (*Utrechtsche courant.*)

Dezer dagen zal het nieuw gebouwde departement van kolonien door de ambtenaren worden betrokken. De bureaux zijn reeds geheel gereed.

Met het doel om eene voor zeevarende volken gemeenschappelijke taal van seinen te verkrijgen, werden in de laatste jaren onderscheidene seinstelsels of zoogenaamde seinboeken voor zeeschepen uitgevonden.

Van die, welke *in meerdere of mindere mate in gebruik* kwamen, is dat van Marryat het oudste. Het is bij de nederlandsche koopvaardij vaart vrij algemeen in gebruik, en nog onlangs is daarvan hier te lande eene nieuwe uitgebreide uitgave in het licht verschenen.

Een tweede stelsel is dat van Reynold. Het is door de nederlandsche marine aangenomen en daartoe zijn ook de regeringen van Frankrijk, Rusland, Pruissen, Zweden en Noorwegen, Denemarken, Hamburg, Oldenburg, Belgie, *Sardinie, Griekenland, Chili en Uraguay toegetreden.*

Eindelijk komt in aanmerking het nieuwe stelsel van zeeseinen, dat onlangs door den heer Walter F. Larkins werd uitgevonden, in Groot-Brittanje van regeringswege ten sterkste wordt aangeprezen en ook door de Vereenigde Staten van Noord-Amerika is aangenomen.

Een omtrent dit seinboek, getiteld: „Code commercial de signaux à l'usage de toutes les nations par Walter F. Larkins, Londres 1860," ingesteld onderzoek heeft doen zien, dat het, *zoo wel om zijne meerdere volledigheid bij behoud der zelfde* eenvoudigheid, als om zijne algemeene verstaanbaarheid, de voorkeur verdient boven de bestaande van Marryat en Reynold.

Ofschoon nu niet met zekerheid kan worden uitgemaakt, welk stelsel in de toekomst algemeen door de zeevarende natien zal worden aangenomen, zoo bestaat er toch groote waarschijnlijkheid dat het stelsel van Larkins, wanneer het niet door nieuwe uitvindingen wordt overtroffen, ten slotte *de overhand zal behouden.*

Uit dien hoofde wordt de aandacht der reeders op dat seinboek gevestigd, onder verdere opmerking dat, blijkens de Mercantile navy list enz. van S. H. Brown, het seinboek van Larkins reeds op onderscheidene nederlandsche koopvaardijschepen wordt toegepast. (*Nederl. staatscourant.*)

Benoemingen en besluiten.

LEGER. Benoemd bij het 1e regement infanterie tot kapitein 3e klasse de 1e luitenant C. H. B. Wiederman van het koloniaal werfdepôt; tot kolonel bij de artillerie, de luitenant-kolonel J. W. Tichler, kommandant van het 3e regement vesting-artillerie. Overgeplaatst in rang en ancienneteit bij het leger in Oost Indie, de 2e luitenant-kwartiermeester H. W. G. J. Roebij. Op pensioen gesteld de kapitein J. F. Weegers van het 4e regement infanterie. Op verzoek op non-activiteit gesteld de kapitein P. C. Swaving, van den staf der artillerie.

RIDDERORDEN. Benoemd *tot* ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, de officier-machinist bij de nederlandsche marine H. Hardes, gedetacheerd in Japan.

Kerk- en schoolnieuws.

De minister voor de zaken der hervormde en andere eeredienstten heeft, naar men ons met zekerheid mededeelt, geen voldoende reden gevonden, om aan het verlangen van verschillende adressanten uit Arnemuiden, tot kerkelijke vereeniging *van de gemeente van Kleverskerke met die van Arne*muiden te voldoen, en alzoo is er handopening verleend tot voorziening in de bestaand vacature bij die gemeente te Kleverskerke.

— Door de synodale commissie der nederduitsche hervormde kerk is van de benoemde commissie tot den evangelischen gezangbundel berigt ontvangen, dat zij hoopt in staat te zijn om de vrucht van hare pogingen aan de synode van 1862 te kunnen aanbieden.

— *Het drietal van predikanten bij de hervormde gemeente* te Hoorn, bestaat uit de heeren M. E. van der Meulen, te Neede; L. H. Slotemaker, th. dr. te Maartensdijk, en J. M. Vorstman, th. dr., te Renswoude.

— De tijd, noordhollandsche courant, bevestigt thans een reeds vroeger medegedeeld berigt, dat de heer G. P. Wilmer, proost van het kapittel van 's Hertogenbosch, en deken en plebaan van de kathedraal aldaar, benoemd is tot bisschop van Haarlem.

Marine en leger.

De luitenant ter zee 1e klasse J. J. B. de Jonge Oudraat wordt met den 1 junij e. k. geplaatst aan boord van Zr. Ms. wachtschip te Vlissingen, als belast met de opleiding der bootsmansleerlingen.

— Naar men verneemt bedraagt het getal der aspiranten om dit jaar als kadet op de Koninklijke militaire akademie te worden toegelaten, tot dus ver 176, en wel, naar zij bij voorkeur *wenschen geplaatst te worden: Voor de dienst hier te* lande: infanterie 28, kavallerie 17, artillerie 31, genie 20. Het getal opengestelde plaatsen is 35, 2, 15 en 3. Voor de dienst in Oost Indie: infanterie 24, kavallerie 2, artillerie 24, genie 26. Het getal te plaatsen infanteristen is onbepaald; voor de overige wapens is het 2, 8, 3. Voor de dienst in West Indie: infanterie 1, artillerie 3. De opengestelde plaatsen zijn 2 en 2.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

Mei 1861.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen in 24 u.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.	*Aanmerkingen.*
12	ZO.t.Z.	2,5	757.6	16.9	0.76	[illegible].89	0.5	—	helder.
13	N.NW.	4	766.9	9.7	0.89	[illegible].26	1.0	—	dik betrokken.
14	N. t. O.	5	773.5	12.2	0.74	7.93	0.0	—	buij. bewolkt.
15	ZO.t. O.	3,5	772.6	13.4	0.77	8.89	0.0	—	dik bewolkt.
16	Nw.t.W	4	767.0	15.1	0.79	10.26	0.0	—	heijig.
17	Noord.	3,5	764.9	9.3	0.87	7.82	1.5	—	buij. betrokk.
18	NO.t.N.	3	768.9	11.9	0.92	9.78	0.0	—	buij. bewolkt.

Thermometerstand.

17 mei. 's av. 11 u. 48 gr.
18 „ 's morg. 7 u. 55 „ 's midd. 1 u. 56 gr. 's av. 11 u. 46 gr.
19 „ 's morg. 7 u. 50 „ 's midd. 1 u. 54 „ 's av. 11 u. 53 „
20 „ 's morg. 7 u. 50 „ 's midd. 1 u. 60 gr.

Gemeenteraad van Vlissingen.

Zitting van 18 mei.

Voorzitter de heer Callenfels. Afwezig de heeren Uijttenhooven en J. P. Smith.

De notulen der vorige zitting worden na gedane voorlezing goedgekeurd, en daarop in behandeling gebragt de bij de le*den reeds ter inzage rond gezondene ontwerp-verordening op* de inkwartiering binnen deze gemeente.

De heer Ruijsch levert daarop een uitvoerig betoog, waarin hij nagaat hoe velerlei besluiten en arresten van den hoogen raad reeds te dezer zake bestaan, welke in onderlingen strijd zijn, daar bij het eene de inkwartiering bevolen, bij een ander toegelaten, bij een derde onverpligt wordt genoemd. Spreker acht de inkwartiering in bepaalden strijd met art. 153 der grondwet. Hoe wenschelijk het nu is dat er op dit onderwerp *eene volledige wettelijke bepaling kome, gelooft hij zeer te* moeten betwijfelen of een gemeenbestuur bevoegd is zoodanige verordening vast te stellen. Wat het ontwerp zelf betreft, voor het geval dit in behandeling mogt worden genomen, heeft hij er wel eenige aanmerkingen op; het komt hem voor zeer vlugtig opgemaakt; het geeft te onbeperkte magt zonder voldoende contrôle; het blijkt niet genoeg op welke grondslagen de regeling plaats heeft. De vele moeijelijkheden in onderscheidene garnizoensplaatsen, leidden er toe passantenhuizen daar te stellen.

De heeren van Uije Pieterse, Mestdagh en J. A. Schmidt verklaren mede bezwaar te hebben tegen de uitvaardiging eener dergelijke verordening.

De voorzitter doet opmerken dat juist het niet aanwezig zijn van voldoende wettelijke voorschriften tot moeijelijkheid aanleiding zou kunnen geven, waarom men het wenschelijk acht eene plaatselijke verordening daar te stellen. In het midden latende of een gemeentebestuur daartoe bevoegd is, kan hij alleen mededeelen *dat door dat van Haarlem een* gelijksoortige verordening is vastgesteld, welke de goedkeuring der regering heeft verworven. Overigens bestaat hier een geregeld register volgens de wijken, en wordt door den agent met de meeste naauwlettendheid voor de gelijkmatige verdeeling gezorgd.

De heer van Uije Pieterse herinnert dat in het jaar 1852 bij de wetgevende magt een wetsontwerp is ingediend, hetwelk echter weder schijnt ter zijde gelegd te zijn. Dit pleit zijns inziens voor de stelling, dat *men het niet eens is over de* bevoegdheid om de inkwartiering verpligtend voor te schrijven. Hij zou echter thans wenschen in zijn adres tot de staten-generaal te wenden, met verzoek dit onderwerp bij de wet te regelen en inmiddels de vaststelling der verordening aan te houden. De heer J. A. Schmidt ondersteunt dit voorstel, hetwelk aan eene stemming wordt onderworpen en aangenomen met 8 tegen 2 stemmen.

Tegen stemden de heeren Winkelman en Callenfels.

Wordt overgelegd het reeds bij de leden ter inzage rond gezondene bestek met begrooting en teekening voor de daarstelling eener nieuwe ijzeren basculebrug ter plaatse van de zoogenaamde ijzeren brug. Die begrooting bedraagt f 5552,13, terwijl op de gemeentebegrooting slechts bij voorraad f 4500 is uitgetrokken.

De heer de Kruijff merkt hierbij op, dat hij gaarne de som van f 1080, uitgetrokken voor metselwerk, meer gespecificeerd zou hebben zien opgegeven, terwijl hij verder de voorkeur zou *geven om ook dat werk aan te besteden.* Ten *anderen* wenscht hij de aanbesteding van het ijzer- en gietwerk geheel publiek te doen geschieden, en niet, zoo als door den gemeentebouwmeester wordt voorgesteld, daartoe alleen een drietal der gerenommeerdste firma's uit te noodigen. Men zou altijd zich de bevoegdheid kunnen voorbehouden om de aanbesteding al of niet aan den minsten inschrijver te gunnen, wanneer men mogt vermeenen dat deze niet in staat is tot de uitmuntende oplevering.

De heeren J. A. Schmidt, van Uije Pieterse *en* Wels verklaren zich daarmede te vereenigen, terwijl de voorzitter en de heer Ruijsch de voordragt verdedigen.

Na eenige discussie wordt het door den heer de Kruijff aangegeven denkbeeld aan eene stemming onderworpen en goedgekeurd met 6 tegen 4 stemmen.

Tegen stemden de heeren van der Os, Ruijsch, Winkelman en de voorzitter.

Op voorstel van den heer Mestdagh wordt besloten de brug *ook te doen voorzien van een hek ter afsluiting,* wanneer zij wordt opgehaald, om ongelukken te voorkomen.

Hierna wordt het geheele bestek met algemeene stemmen goedgekeurd.

De heer Mestdagh verwijdert zich.

Eene bij de leden reeds ter inzage rond gezondene ontwerp-verordening tot regeling der voorwaarden, waarop vrijdom van accijns, wegens aan plaatselijke belasting onderworpene voorwerpen, kan genoten worden — is na korte beraadslaging *en het ondergaan van eenige wijzigingen eenstemmig* goedgekeurd.

Eene andere door burgemeester en wethouders ontworpene verordening op de policie der wegen, zal bij de leden ter inzage worden rond gezonden.

De heer Ruijsch maakt den voorzitter bij deze gelegenheid andermaal opmerkzaam op het gevaarlijke en lastige van de groote ringen die zich nog hier en daar te midden der straten voor kelders bevinden; waarop de voorzitter te kennen geeft dat hij den gemeentebouwmeester bepaalde last zal geven om die ringen, voor zoo ver ze niet meer dringend noodig zijn, te doen opruimen.

De voorzitter zegt dat de onlangs genomene besluiten tot uitgifte van gemeentegrond in erfpacht, met onttrekking aan de publieke dienst, voor ingezetenen die eenig terrein voor zekeren tijd wenschen in te nemen, de goedkeuring van gedeputeerde staten niet kunnen weg dragen.

Bij nader inzien zou deze wijze van regeling dan ook tot moeijelijkheden leiden, en is daarin veel gemakkelijker te voorzien door de verordening op de heffing van een markt- en staanregt aan te vullen, met de bepaling dat burgemeester en wethouders kunnen overeenkomen met diegenen die eenig perceel gemeentegrond voor langer dan eene maand wenschen in gebruik te nemen.

Een daartoe strekkend voorstel wordt zonder beraadslaging met algemeene stemmen goedgekeurd.

Wordt overgelegd eene voordragt tot benoeming eener hulponderwijzeres aan de openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs, waarbij de voorzitter mededeelt dat het onmogelijk is geweest een drietal te vormen, aangezien zich binnen den gestelden tijd slechts eene sollicitante heeft opgedaan, namelijk de thans voorgedragene mejufvrouw G. C. Schimmel te Barneveld, omtrent welke alle officieel en officieux ingewonnen informatien zeer gunstig luiden.

Met algemeene stemmen wordt die sollicitante als zoodanig benoemd.

Geschiedt voorlezing van een adres van de directie der koninklijke handboogschutterij Willem III alhier, om eene bijdrage uit de gemeentekas ter bestrijding der kosten van het feest dat zij op den 27 junij e. k. denkt te vieren, ter herinnering aan het tienjarig bestaan, voor welk doel van wege Z. M. den koning mede f 150 is geschonken.

De voorzitter brengt daaromtrent een gunstig preadvies uit, terwijl daarop met algemeene stemmen, ter uitzondering van den heer van der Os, wordt besloten die bijdrage op f 100 te bepalen.

De heer van der Os achtte dat bedrag te gering en wenschte het op f 140 te verhoogen.

Tot leden van het stembureau voor de op handen zijnde verkiezing van een lid van den gemeenteraad, ter vervanging van wijlen den heer J. C. Dutilh, worden benoemd de heeren Wels en Winkelman, en tot plaatsvervangers de heeren van Uije Pieterse en Mestdagh.

Voor kennisgeving worden genomen de mededeelingen van den voorzitter:

a. dat volgens heden van den gemeente-ontvanger ingekomen berigt de geldleening ten behoeve van de gasfabriek is volgeteekend;

b. dat door gedeputeerde staten dezer provincie zijn goedgekeurd de dezerzijds gearresteerde 1. verordening op het verkoopen van melk in gesloten emmers enz., en 2. het besluit tot uitgifte van gemeentegrond in erfpacht aan J. Guedon.

De openbare zitting wordt hierop gesloten.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 18 mei. Den 11 dezer is door het hoofdbestuur der brievenposterij officieel bekend gemaakt, dat de tweede maandelijksche brievenverzending naar Singapore, Penang en China met het begin der maand julij eerstkomende zou worden gestaakt. Deze maatregel, welke vermindering der kosten ten doel heeft, vindt in Engeland bij den handelstand veel afkeuring en wordt er, bij het thans bestaande vooruitzigt op aanmerkelijke toeneming van het verkeer met China en op ernstige mededinging der fransche handelsvlag in de wateren van Indie en China, voor eene dwaze zuinigheid gehouden.

In de zitting van het lagerhuis van jl. dingsdag dienaangaande geinterpelleerd zijnde, gaf de kanselier der schatkist een antwoord, waaruit opgemaakt wordt dat die maatregel welligt niet in uitvoering zal komen. Hij kon niet zeggen, antwoordde hij, of de bedoelde gelegenheid tot briefwisseling zou worden ingetrokken of niet; het gold hier alleen de kosten, daar de zaak met den korteren of langeren duur van het verblijf der engelsche troepen in China niet in verband stond. Verder wees hij aan het lid, hetwelk dit onderwerp ter sprake had gebragt, den weg aan, om nadere inlichtingen van het gouvernement daaromtrent te verkrijgen.

Duitschland.

Weenen 15 mei. De beraadslaging over de voordragt van den heer Deak, betreffende het den keizer aan te bieden adres, welke ter zake van het overlijden van graaf Teleky verdaagd

was geworden, heeft gisteren in den hongaarschen landdag een aanvang genomen. Het eerste gedeelte, betreffende de regten en wenschen van het hongaarsche volk, is met een groot en algemeen vreugdegejuich beantwoord. Aan het tweede gedeelte, te weten, het voorstel om dit adres tot den keizer te rigten, is mindere toejuiching te beurt gevallen, doch desniettegenstaande stelt men zich voor, dat de voordragt met algemeene stemmen zal worden aangenomen.

Frankrijk.

Parijs 17 mei. Nadat de akademie der wetenschappen geruimen tijd heeft beraadslaagd over de toekenning van den twee-jaarlijkschen prijs van fr. 20,000, welke door den keizer wordt beschikbaar gesteld voor den schrijver van het verdienstelijkste werk, is men eindelijk tot een besluit gekomen. De eerste stemmingen liepen hoofdzakelijk over mevr. George Sand, Jules Simon en Henri Martin, maar niemand kon de volstrekte meerderheid op zich vereenigen. Thans is het eindelijk tot eene beslissing gekomen en is de prijs met 18 stemmen van de 29 toegekend aan den heer Thiers, voor zijn beroemd werk: Geschiedenis van het consulaat en het keizerrijk.

— Gisteren had hier de algemeene vergadering der aandeelhouders in de maatschappij voor het kanaal van Suez plaats, in welke de heer de Lesseps verslag deed van den voortgang der onderneming, die uitstekend naar wensch is. Verder onderhield hij de actiehouders over den onbillijken tegenstand, die het kanaal van de zijde der regering en van het parlement in Engeland ondervindt. Zijne woorden werden levendig toegejuicht en de vergadering keurde de verschillende haar voorgelegde besluiten goed. In dit oogenblik zijn 8000 werklieden aan het kanaal bezig, en men houdt zich verzekerd dat het zoet water kanaal en de helft van het maritiem kanaal nog in den loop van dit jaar zullen voltooid zijn, terwijl de vereeniging tusschen de beide zeeën in het volgend jaar zal kunnen bewerkstelligd worden. Overmorgen keert de heer de Lesseps naar Egypte terug.

— De heeren Dumineray en Beau, onlangs veroordeeld, de eerste tot een jaar gevangenisstraf en 5000 francs boete, de tweede tot zes maanden gevangenisstraf en 5000 francs boete, wegens het uitgeven en drukken der brochure van den hertog van Aumale, hebben den bij de wet voorgeschreven tijd om van deze uitspraak te appelleren laten voorbijgaan, zoo dat het vonnis tegen hen van kracht blijft.

Italie.

Naar men verzekert heeft de commissie van het italiaansche parlement, belast met het onderzoek van Garibaldis ontwerp tot 's lands wapening, daarin wijzigingen gebragt, welke geschikt zijn, om zoowel de ministeriele partij als den ex-dictator en zijn aanhang te bevredigen, terwijl zij voorts aan Europa geene redenen tot zorg kunnen geven. Men zou namelijk op het papier 200 battaillons mobile nationale garde zamen stellen, elk van 700 man. De kaders zouden aangewezen en andere schikkingen van dien aard tevens gemaakt zijn; maar de effectieve organisatie zou eerst dan plaats hebben, als de behoefte zich daaraan doet gevoelen. Men verwacht dat het ontwerp tegen het einde dezer maand in discussie zal komen. De heer Fenzi, van Florence, chef van een voornaam bankiershuis, een man die aan een conservatieven geest in hooge mate patriotische gevoelens paart, zal waarschijnlijk tot rapporteur van dit ontwerp worden benoemd.

Men hoort niets meer van het plan om het hof van Turyn voor eenige maanden naar Napels te verplaatsen. Dit wordt daaraan toegeschreven, dat Victor Emmanuel aan eene bevrediging van het zuiden des lands wanhoopt, zoo lang de romeinsche kwestie niet opgelost is. Men zegt dat graaf di Cavour in dit opzigt zeer dringend wordt, omdat de leening van 500 millioen anders op geen dragelijke voorwaarden gesloten kan worden.

— Volgens tijdingen uit Napels van den 14 mei begon in de provincien de kalmte toe te nemen. Het hongaarsche legioen telde reeds 2000 man. In Umbrie heeft eene aardbeving plaats gehad, waardoor onder anderen de beroemde hoofdkerk van Orvieto werd beschadigd.

Handelsberigten.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 18 mei.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	62⅞
	dito Nationale dito	3	„	75⅝
	dito dito dito	4	„	98½
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	133¾
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102¾
	Certific. Hope & co.	4	„	75⅛
	dito dito 1855, 6de serie.	5	„	95
	dito	6	„	55¼
	Aand. spoorweg			189¾
	Leening 1860	4½	„	89⅜
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	76¾
Spanje.	Obligatien	1½	„	42⅜
	dito binnenlandsch	3	„	48¾
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	45
	dito amsterdamsche	5	„	67⅛
	dito nationale	5	„	52⅜
	dito 1847/1852	2½	„	23⅛
	Bank actien	3	„	638
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	46⅝
	dito nieuwe	3	„	46⅛
Grenada.	dito			—
Venezuela.	dito	2½	„	—
Illinois.	dito	7	„	87¼
Mexico.	dito	3	„	—

Londen, 18 mei, ten 12 ure. Consols 91¾.
Weenen, 18 mei. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 68,30.
Parijs, 18 mei. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 69,35

Rotterdam den 18 mei.

Alhier is aangekomen, het schip *August Hillman*, van Akyab, met circa 10,000 balen Necransie rijst.

Graanmarkten.

Amsterdam 17 mei.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 40¼. Lijnolie op zes weken f 32¼.

Axel 18 mei.

Tarwe f 9,35 a f 10,55; Rogge f 6,45 a f 6,70; Wintergerst f 6,35 a f 6,55; Zomer dito f 5,60 a f 5,90; Haver f 3,45 a f 4,20; Paardeboonen f 7,45 a f 8,05; Duiveboonen f 8,40 a f 8,70; Bruineboonen f 7,45 a f 11,20; Groene erwten f 8,40 a f 10,25; Gele dito f 7,45 a f 9,35; Graauwe dito f 8,40 a f 10,25; Boekweit f 7,30 a f 7,45, per mud.

Opgave van de op 15 dezer in de onderstaande entrepots aanwezige hoeveelheid ruwe suiker: Amsterdam 10,482,262; Rotterdam 12,605,057; Schiedam 1,616,982; Dordrecht 742,628; Middelburg 1,665,604. Totaal 27,112,533 ponden.

Zeetijdingen.

Heden is ter reede van Vlissingen aangekomen het barkschip *Maria*, gezagv. E. N. F. van Wulven, van Batavia, bestemd voor Middelburg.

— Zaturdag morgen is te North Shields gearriveerd het barkschip *Minerva*, gezagv. J. Botest. Aan boord was alles wel.

Advertentien.

Getrouwd:

M. J. BERDENIS VAN BERLEKOM,
Ontvanger der Registratie en Domeinen, te Heerlen,
en
J. M. DE KANTER.

Brielle, den 17 Mei 1861.

ZESDE ZEEUWSCH MUZIJKFEEST
den 6 en 7 Junij 1861,
IN DE KOORKERK TE MIDDELBURG.

PROGRAMMA.

EERSTE DAG.

DIE ZERSTÖRUNG JERUSALEMS,
Oratorium van FERD. HILLER

TWEEDE DAG.

VIde SYMPHONIE (Pastorale) van L. VON BEETHOVEN.
FRÜHLINGSBOTSCHAFT, van NIELS W. GADE.
SOPRAAN-SOLO met KOOR (no. 2) uit: Die Maccabäer, van L. VON BEETHOVEN.
De XCVste PSALM, van F. MENDELSSOHN BARTHOLDY.
ELIA OP HOREB, van F. COENEN.

FEEST-ORDE.

Maandag 3 Junij. Koorrepetitie des voormiddags 11 ure, algemeene Repetitie des namiddags ten 6 ure, in de Concertzaal.

Dingsdag 4 Junij. Des voormiddags ten 8½ ure Orchest-repetitie, ten 11 ure algemeene Repetitie, in de Concertzaal, des namiddags ten 6 ure algemeene Repetitie van het Oratorium, in de Koorkerk.

Woensdag 5 Junij. Des voormiddags ten 8½ ure Orchest-repetitie, ten 11 ure en des namiddags ten 6 ure algemeene Repetitien, in de Koorkerk.

Donderdag 6 Junij. Des namiddags ten 6½ ure Uitvoering van het Oratorium.

(Tusschen de beide afdeelingen een half uur pause.)

Vrijdag 7 Junij. Des voormiddags ten 10 ure Orchest-repetitie, des namiddags ten 6½ ure Uitvoering (volgens het Programma).

(Tusschen het 3de en 4de no. pause van een half uur.)

Na de uitvoering vereeniging van alle medewerkenden in de Societeit De Vergenoeging en Vuurwerk op de Groote Markt. Zaturdag 8 Junij Concert en Vauxhall in het Klein Schuttershof, waartoe door de Directie der Confrérie van St. Sebastiaan aan alle medewerkenden, op vertoon hunner Orchestkaart, vrije toegang wordt verleend.

Gedurende de feestweek zijn de lokalen der Societeiten De Vriendschap, De Vergenoeging en St. Joris voor alle medewerkenden, benevens voor alle Donateurs en Leden van de Vereeniging voor Zeeuwsche Muzijkfeesten, zonder introductie toegankelijk.

Door de Kiezersvereeniging te Vlissingen EENDRAGT MAAKT MAGT is, in hare vergadering van 13 Mei ll., ter vervulling eener vacature voor Lid van den Gemeenteraad aldaar, als Candidaat gekozen, en wordt bij deze aanbevolen, de Heer **J. G. HECTOR.**

MARINE.

OPENBARE AANBESTEDING bij inschrijving, aan 'S RIJKS WERF te VLISSINGEN, op Woensdag den 29 Mei 1861, des voormiddags ten 11 ure, van

1. **Het doen van eenige vernieuwingen en reparatien aan de Magazijnen no. 1 en 2, het Takelmagazijn, Kantoren van Uitrusting, de Victualieloods en het Hek enz. van het drooge Dok,** met leverantie der Materialen, uitgezonderd het Eikenhout;
2. **Het verwerken van ongeveer 50 kub. El Eikenhout, tot reparatie en gedeeltelijke vernieuwing van de Wormkist in de Marine-Dokhaven aldaar.**

Volgens de bestekken en voorwaarden, welke ter visie van gegadigden, ten Burele van den Hoofdingenieur op voorschrevene Werf, zijn gedeponeerd, bij wien tevens alle verdere inlichtingen kunnen verkregen worden.

De Inschrijvingsbiljetten zullen voor ieder werk afzonderlijk, op Zegel en overeenkomstig Art. 6 van de Bestekken ingevuld, op voorschreven dag en uur, ter Griffie van de Directie der Marine te Vlissingen moeten bezorgd zijn.

Vlissingen, den 18 Mei 1861.

De Vice-Admiraal, Adjudant van Z. M. den Koning in B. D,
Directeur en Kommandant der Marine,
DE SMIT v. D. BROECKE.

AANBESTEDING

door de Directie der Breedewatering bewesten **Yerseke**, op Vrijdag den 24 Mei 1861, volgens advertentie van 6 dezer maand, van het daarbij omschreven

GLOOIJING-WERK.

De Griffier dier Watering,
G. H. KAKEBEEKE.

TE KOOP een overdekte **VRACHT** of **BODESWAGEN**, ingerigt tot vervoer van Koopmansgoederen. Adres Gravenstraat, I no. 279. P. VERGOUWE.

Een aankomend **Meisje** terstond benoodigd. Adres bij J. C. & W. ALTORFFER.

ATELIERS: 's Hage, Willemstraat, Amsterdam, Plantage over Artis.

DE HEER HENRI PRONK,

HOF-PHOTOGRAAF EFFECTIEF,

Op vereerend verlangen gedurende eenige dagen werkzaam tot het vervaardigen van **Kleine PORTRETTEN** (Carte de Visite), **PHOTOGRAPHIEN** in natuurlijke grootte (zeven voet), Reproductien enz.

Atelier: Nieuwstraat 118, Middelburg.

ATTENTIE S. V. P.!!!

De ondergeteekende, door aankoop Eigenaar geworden zijnde van het wijd en zijd bekend, te BRESKENS staande **HOTEL: Le Canon d'Or**, heeft de eer aan Heeren Reizigers te berigten, dat hij genoemd Hotel, of

LOGEMENT: HET GOUD KANON,

uit den vervallen en onaanzienlijken toestand, in welken het sedert eenige jaren onbewoond stond, geheel heeft opgeheven, het nu zelf heeft betrokken en zoodanig heeft laten inrigten, dat zijn Logement alle gewenschte gemakken en aangenaamheden, als zindelijke en wel ingerigte Slaapplaatsen, wel voorziene Tafel met prompte bediening, vrije Kamers, Tuin, Rijtuigen voor één en twee Paarden, bediend door flinke Voerlui enz., aanbiedt.

De ondergeteekende beveelt zich bescheidenlijk in de gunst van Heeren Reizigers aan, en belooft eene behoorlijke en civiele bediening.

Heeren Landbouwers en alle verdere te Breskens per Rijtuig komende Personen gelieven voortaan gedachtig te zijn — s. v. p. — dat het **Goud Kanon** te **Breskens** zulk eene geschikte overdekte Bergplaats aanbiedt voor Rijtuigen en Stalling van Paarden.

Breskens, den 15 Mei 1861.

J. F. VAN LEEUWEN.

CONCOURS OP DEN 27 JUNIJ AANSTAANDE.

De Directie der Koninklijke Handhoogschutterij WILLEM III, te **Vlissingen**, noodigt bij deze de in geheel Zeeland gevestigde Handboogschutterijen en Muzijkkorpsen uit, welke nog niet aangeschreven zijn, vóór of uiterlijk op den 31 Mei opgave te doen welke genegen zijn het Concours bij te wonen, aan den Secretaris

H. F. VAN DEN BROEKE.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in Mei.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Dingsdag	21	's morg.	8,30	Dingsdag	21	's morg.	6 ure.
Donderdag	23	„	10,30	Woensdag	22	„	6
Vrijdag	24	„	11 ure.	Vrijdag	24	„	7
Zaturdag	25	's midd.	12	Zaturdag	25	„	9,45
Zondag	26	„	12,30	Zondag	26	„	10,30
Maandag	27	's morg.	6	Maandag	27	„	10,30
Dingsdag	28	„	6	Dingsdag	28	„	10,30
Donderdag	30	„	6	Woensdag	29	„	10,30
Vrijdag	31	„	6	Vrijdag	31	„	10,30

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.